

Volby pro šestnáctileté: Starostové chtějí zapojit mladé do veřejného života

29.6.2026 - | Starostové a nezávislí

Začátkem června vláda Andreje Babiše zamítla návrh na snížení věkové hranice prvovoličů v obecních volbách na 16 let a uvedla, že případné snížení by vyžadovalo nejprve důkladný rozbor, odbornou diskuzi a vyhodnocení. V návaznosti na toto stanovisko vlády uspořádaly poslankyně Kašparová, Chochelová a Weimerová ve Sněmovně kulatý stůl s názvem „Volby od 16 let - nová energie pro demokracii“.

Diskuze expertů, zástupců mládežnických organizací i hostů ze zahraničí potvrdila, že zavedení aktivního volebního práva od 16 let v komunálních volbách je krokem, který výrazně posílí mladou občanskou společnost. Zástupci ministerstva vnitra navíc jasně deklarovali, že neexistují legislativní ani technické překážky a celá věc závisí výhradně na politické vůli zákonodárců. Hnutí tak pracuje na návrhu, který zahrnuje vedle aktivního volebního práva i další výsady.

Pro Starosty není téma zapojení šestnáctiletých do rozhodování žádnou novinkou. Hnutí se této agendě věnuje systematicky již od roku 2019, kdy první legislativní návrh na rozšíření volebního práva v komunálních volbách předložil předseda hnutí **Vít Rakušan**. Samotní Starostové jsou tomto směru dlouhodobě příkladem, když v roce 2021 schválil změnu vlastních stanov, která umožnila mladým lidem oficiálně vstoupit do hnutí právě od 16 let.

„Mladí lidé mají od 15 let poloviční trestní odpovědnost, od 16 let mohou řídit motocykl, chodit na brigády a odvádí státu daně. Pokud nesou plnou odpovědnost v tolika oblastech a finančně se podílejí na chodu společnosti, není jediný důvod jim upírat hlas v místě, kde žijí a vyrůstají. Zkušenosti navíc jasně ukazují, že pokud lidé začnou volit v 16 letech, vybudují si zdravý demokratický návyk a k volebním urnám se pak celoživotně a pravidelně vracejí,“ uvedla jedna ze spoluorganizátorek kulatého stolu poslankyně **Zdena Kašparová**, která zároveň vede mládežnickou organizaci mSTAN. *„O podpoře umožnit šestnáctiletým lidem volit chci vést aktivní diskuzi i v rámci Asociace mladých politických organizací. Věřím, že jednotliví zástupci budou k diskuzi nakloněni a zavedení voleb od 16 let podpoří napříč stranami,“* doplnila **Kašparová**.

Starostové připravili komplexní návrh na pojetí občanských práv mladých lidí, čímž se zásadně liší například od návrhu TOP 09, který pouze mění věkovou hranici bez dalších provazeb. *„Náš návrh dává hluboký smysl, protože neřeší jen samotný akt vhození lístku do urny. Chceme šestnáctiletým umožnit plnohodnotnou participaci na dění v obci - tedy možnost vystupovat na zastupitelstvu, vyžadovat si informace související s chodem obce, hlasovat v místních referendech nebo zasedat v okrskových volebních komisích,“* popsala rozdíly poslankyně **Adriana Chochelová**.

Chochelová během kulatého stolu také vyvrátila několik stereotypů o možné ovlivnitelnosti mladé generace. *„Každá věková skupina je v politickém boji pod vlivem médií či sociálních sítí. Mladí lidé dnes naopak s informacemi a zdroji často pracují mnohem lépe a kritičtěji než starší generace. Ostatně, velmi podobné předsudky o nedostatku vzdělání, přehnané emotivnosti či ovlivnitelnosti se v první polovině minulého století používaly jako argumenty proti volebnímu právu pro ženy. Férové a racionální diskuze by na takových mýtech stát neměla,“* dodala.

V rámci kulatého stolu vystoupil i **Dave Kock**, předseda rakouské iniciativy EUth, která se věnuje posílení postavení, zapojení a podporou mladých lidí. *„V Rakousku bylo zavedeno aktivní volební*

právo od 16 let plošně pro všechny typy voleb již v roce 2007. Cestou ke celospolečenské shodě a úspěšnému fungování systému bylo to, že legislativní změna šla ruku v ruce s úpravou vzdělávacího systému. Došlo k výraznému posílení politického a občanského vzdělávání v kurikulu, výuce k diskusi a analýze aktuálního dění,” popsal proces v Rakousku **Kock**. Podle Starostů by obdobná úprava RVP v oblasti občanské nauky a základů společenských věd byla ideálním krokem i v Česku.

Zástupce Ministerstva vnitra **Tomáš Jirovec** diskutujícím potvrdil, že možnost volit od 16 let je z úřednického a legislativního hlediska možné. Téma je tak podle něj otázkou čistě politického rozhodnutí.

Jasnou podporu záměru vyjádřil i dětský ombudsman **Martin Beneš**. Podle jeho slov je dobře, pokud se mladým lidem dá možnost rozhodovat věcech, které se jich bezprostředně týkají. Povede to k tomu, že se lidé s rozhodnutími lépe ztotožní. Jednoznačnou podporu v panelu mladých deklarovali i zástupci České středoškolské unie a mladá delegátka v OSN.

<https://www.starostove.cz/prectete-si/volby-pro-sestnactilete-starostove-chteji-zapojit-mlade-do-verejneho-zivota>